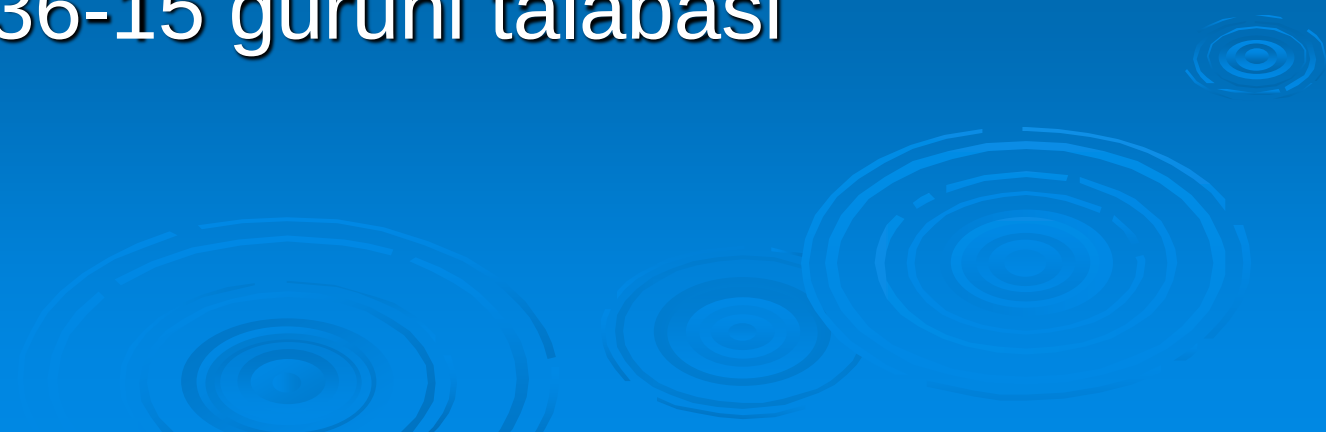

MA'NAVIYAT TUSHUNCHASI, PREDMETI,
MAQSADI VA VAZIFALARI.
MA'NAVIYATNING TARKIBIY QISMLARI,
ULARNING O'ZARO MUNOSABATLARI

Yusupova D.
36-15 guruhi talabasi

The background of the slide is a solid blue color. In the bottom right corner, there are several sets of concentric circles, resembling ripples in water, rendered in a lighter shade of blue. These circles are of varying sizes and are positioned in a way that they appear to be emanating from the right edge of the slide.

Reja:

1. “Ma’naviyat asoslari” fanining predmeti, uning tariflari hamda maqsad, vazifalari.
2. “Ma’naviyat asoslari” kursining asosiy tamoyillari, uni o’rganish uslublari va boshqa fanlar bilan o’zaro bog’liqligi.
3. “Ma’naviyat asoslari” fanining komil inson shaxsini shakllantirishdagi alohida o’rni.

«Ma'naviyat asoslari» fanining asosiy vazifasi bu:

- **Komil insonni shakllantirishga asosiy
hissani qo'shish bo'lib, bu fan
xalqimizning boy ma'naviy va
madaniy me'rosiga asoslanadi.
Zero, komil inson tushunchasi
insonning iqtisodiy, siyosiy, ilmiy
faoliyatlari bilan bog'lanib ketadi.**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING BIRINCHI PREZIDENTI

I.A.KARIMOV«TURKISTON» GAZETASI MUHBIRIGA

SHUNDAY FIKRNI BILDIRGAN EDI:

“Ozod, o‘z haq-huquqlarini yaxshi taniydigan, boqimandalikning har qanday ko‘rinishlarini o‘zi uchun or deb biladigan, o‘z kuchi va aqliga ishonib yashaydigan, ayni zamonda shaxsiy manfaatlarni xalq, Vatan manfaatlari bilan uyg‘un holda ko‘radigan komil inson-larni tarbiyalashdan iboratdir».

MA'NAVIYAT BU

- “Ma’naviyat insoniylikka olib boradigan, insonni inson, millatni millat qiladigan ajoyib xislat va fazilatlarning yig’indisidir».
- Bizningcha, *ma’naviyat insonlarda yuqori darajada takomil topgan insonparvarlik xislatlarining yig’indisidir* .

"Ma'naviy yetuklik" bu

- Shunday bir xazinaki, uni egallagan odam insoniy qadr-qimmatni hamma narsadan ustun qo'ya oladi, o'z manfaatini o'zgalar manfaati bilan qo'sha oladi, hayot-mamot masalalari hal bo'layotgan damlarda aql-idrok doirasidan chiqmaydi.

Ma'naviyat tamoyillari quyidagilar:

1. Yashashdan maqsadni to'g'ri belgilash, hayotning mohiyatini to'g'ri tushunish;
2. Inson qadr-qimmatini har qanday boylikdan ustun qo'ya olish;
3. Qancha ko'p mehnat qilsang, shuncha to'q va badavlat yashaysan;
4. Inson qobiliyatining ichki imkoniyatlari cheksizligiga ishonch hosil qilish va shu imkoniyatlarni yuzaga chiqarish uchun jiddiy harakat qilish;

5. Har qanday fisqu fasodga, vayronkor g'oyalarga berilmaslik, g'iybat, kundalik tashvishlaridan yuqori ko'tarila olish, iroda, sabr-qanoat, mehr-muruvvat ko'rsata olish;
6. Har qanday holatda ham hissiyotni jilovlab, aql idrokka amal qilish, nafsni tiya bilish, komillik intilish;
7. O'zidan keyingi avlodlarga ozod va obod Vatan qoldirishda jonkuyar bo'lish;
8. Milliy va umuminsoniy qadriyatlarni e'zozlash va ularni ijodiy rivojlanishiga hissa qo'shishga amal qilish;
9. Inson, fuqarolar huquqlarini himoya qilish hamda millataro totuvlik uchun harakat qilish;
10. Mamlakat mustaqilligini saqlashda yuksak ma'suliyatni anglash, uning iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy yuksalishiga faollik ko'rsatish.

"Ma'naviyat asoslari" fani quyidagi uslublardan foydalanadi:

1. Dialektik falsafiy.
2. Tarixiy-mantiqiy.
3. O'xshatish va taqqoslash.
4. Kuzatuv.
5. Induktiv va deduktiv.
6. Tajriba o'tkazish.
7. Sotsiologik tadqiqot (so'rov, anketa to'ldirish).
8. Nazariy.
9. Izohlash.
10. Taxmin qilish uslublari va boshqalar.

"Ma'naviyat asoslari" fani quyidagi fanlar bilan bog'liq

- «Ma'naviyat asoslari» ***falsafa*** fani bilan bog'langan bo'lib, falsafaning kategoriya yoki tushunchalaridan, qonunlaridan foydalanadi. Falsafa bergan umumiy xulosalar «Ma'naviyat asoslari» uchun juda muhimdir.
- **Falsafada o'qitiladigan ijtimoiy ong shakllari san'at, madaniyat, axloq, estetika, din kabi sohalarsiz insonlarda yuksak ma'naviyatni shakllantirib bo'lmaydi.**

- *Axloqshunoslik* fanidagi tushunchalar «Ma'naviyat asoslari» fani tushunchalari bilan uzviy aloqada. «Ma'naviyat asoslari» ayniqsa, «Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoillar» fani bilan ham yaqindan aloqada va bog'lanishdadir.
- Milliy istiqlol g'oyasi fani fuqarolarda mustaqillik dunyoqarashini va erkin fikr yuritish, mustaqil tafakkurga ega bo'lish, sog'lom ijtimoiy muhitni yaratishga yordam bersa, «Ma'naviyat asoslari» mazkur fan uchun zamin tayyorlaydi. Shu yo'nalishda barchani tarbiyalashda ko'maklashadi.

- ▶ **"*Ma'naviyat asoslari*" "Dinshunoslik"** fani bilan ham yaqindan aloqadadir. Dinshunoslikdagi iymon, e'tiqod, halollik, insonparvarlik, ilm, mehnat-sevarlik, yaxshilik va boshqalar to'g'risidagi sohalar «Ma'naviyat asoslari» kursida
- ▶ tahlil qilinadi va bu sohalar
- ▶ jamiyatning ma'naviy
- ▶ muhiti bilan bog'lanadi.

«Ma'naviyat asoslari» fanining maqsad va vazifalari

- Insonlardagi iymon, diyonat, adolat, mehr-shafqat, poklik, halollik va vafodorlik, mehnatsevarlik xislatlarini o'ziga xos xususiyatlarini, milliy o'zligini anglash va uni mustahkamlash, baynalminallik jarayonlarini shaxs faoliyatidagi o'rnini, huquqiy jarayonlarni ma'naviyatga ta'sirini, umuman shaxsni barkamollik cho'qqilariga chiqishi yo'llarini ko'rsatuvchi fandir.

Ma'naviyat – insonni ruhan poklanish, qalban ulg'ayishga chorlaydigan, odamning ichki dunyosi, irodasini baquvvat, iymon e'tiqodini butun qiladigan, vijdonini uyg'otadigan beqiyos kuch. Insonning barcha qarashlarining mezonidir.

Islom Karimov

Adabiyotlar:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch. "Ma'naviyat", 2008.
3-29 betlar.
2. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori.
Asarlar.T.: 1998, 7-tom. 324-347 betlar.
3. Yusupov E. Inson kamolotining ma'naviy asoslari T. 1998.
4. Sharifxo'jaev M., Davronov Z. Ma'naviyat asoslari. T. 2005.
5. Otamurodov S. va boshqalar. Ma'naviyat asoslari. T. 2000. 1-mavzu.
6. Ikromova X., Zaynitdinova A. Barkamol avlod tarbiyasida diniy va dunyoviy qadriyatlarning uyg'unligi. T.: 2009